

Ročník XVI

květen 2007

číslo 5

Pokoj vám

I když se v bázni rozutekli
a tělo spočívalo v hrobě
On znovu přitahoval k sobě
že všichni vraceli se zpět
U hrobu prázdného zavoněl

květ

naděje zářící

z pozdravení

POKOJ VÁM

Josef Veselý

z knihy „Ozvěny velikonoční“
vydalo Nakladatelství Trinitas

Foto: Miroslav Langer

Úvodem

Díky lhostejnosti „slušných“ lidí, kteří nešli k volbám, se do Senátu dostal komunistů Homolka. Stačilo 5373 hlasů věrných. Voleb se nezúčastnilo ani 10% voličů.

Čtyřicet dní jsme se připravovali na Velikonoce, padesát dní je slavíme.

Prostor kostela na Orlici se změnil. Hledí na nás fotografie dětí z dětského domova na Ukrajině a jejich obrázky. Ty děti tam „jsou“ s námi. Nenechávají nás klidnými. „Ruší“ naši modlitbu. Bůh se také nechává rušit starostmi o každého. Nespočívá v blaženém pohroužení do své krásy a dokonalosti.

Známý řeholník se po třech měsících samoty vracel mezi lidi. Potkal poustevníka, který se na něj smál a řekl mu: „Vyříd' jim, nahoře není“.

/v

EXKLUZIVITA LÁSKY

Znalec literatury a překladatel J. F. prožil těžkou zkoušku. Milovaná žena odešla za jiným mužem. Za čas ovšem znovu odešla za dalším. A za čas – ji postihla rakovina. Opuštěna od obou „ctitelů“ – úplně na dně – se vrátila do náruče svého pravého muže. Lidé nazvali jeho skutek nerozumným, bláznivým, naivním, nepochopitelným. Jenže skutečná láska taková je! Láska totiž nikdy nepřestává! (1 Kor., 13 sq). Mate nás tolik padělků a napodobenin lásky kolem nás...

Ale máme příklad samého Boha. Jeho jednání, jeho lásku, měl na sobě předvést prorok: Jdi a opět miluj svoji ženu, nevěrnici a cizoložnici! Právě tak totiž miluji já, Izrael, ustavičně nevěrný svému Bohu (Ozeáš 3, 1). Ovšemže to bolí! Jenže láska jde ruku v ruce s utrpením. Láska znamená trpět. Slovo do rvačky těm, kteří v meditacích hledají skryš před utrpením. Miluješ-li, neutečeš bolestí! Leon Bloy to nazval „utrpením Ducha svatého“. Bůh – trpící kvůli své lásce?! Jak jiný než Bůh Mojžišův či Anselmův, uražený a trestající! Bůh v Ježíši Kristu!

Kolikrát máš odpustit? (Matouš 18, 21). Odpověď je neuvěřitelná. Bez lásky ke Kristu nepochopitelná. Jen mystik, za jedno s Ježíšem, může objevit tento zákon: „Je

Bible je učněním (vedoucím) ke svobodě dětí božích.**K přípravě na Svatodušní svátky:**

Milujete-li mne, budete zachovávat má přikázání; a já požádám Otce a on vám dá jiného Přímluvce, aby byl s vámi navěky.

Kdo přijal má přikázání a zachovává je, ten mě miluje. A toho, kdo mě miluje, bude milovat můj Otec; i já ho budu milovat a dám mu to poznat.“

Ježíš mu odpověděl: „Kdo mě miluje, bude zachovávat mé slovo, a můj Otec ho bude milovat; přijdeme k němu a učiníme si u něho příbytek.

Kdo mě nemiluje, nezachovává má slova. A slovo, které slyšíte, není moje, ale mého Otce, který mě poslal.

Přímluvce, Duch svatý, kterého pošle Otec ve jménu mém, ten vás naučí všemu a připomene vám všechno, co jsem vám řekl. (Jan 14,15-16. 21. 23-24. 26)

božským privilegiem být vždy milován méně než milovaný“ (Okénko 4/07). Kdo můžeš chápat, chápej.

Jan Rybář

ÚVOD K ROZHOVORU O SMYSLU UTRPENÍ A SMRTI

Když člověk začne přemýšlet o sobě a o svém údělu, vyvstane mu posléze základní otázka: Proč musím, mám-li se podílet na životě, trpět a umírat? Proč je vše živé podrobeno utrpení a smrti? Proč nikdo nemůže zůstat mimo, tedy v pozici diváka? Proč jsem byl vržen do bytí (či do jestvování)?

Otázku utrpení a smrti se pokoušejí (roz)řešit všechny náboženské proudy i filosofické systémy. Explicitně nebo implicitně. Každý ovšem poněkud jinak: Buddha vyprázdňením svého já, taoista splynutím s nadsobním děním, taem, džinista rozpuštěním já v bezbřehém soucitu. Muslim, aby unikl sám sobě, se odevzdává Alláhovi až do sebezničení, Žid se vyrovnává s Hospodinem pomocí Zákona. Existencialistický filosof zakládá svůj život na vědomí svého vlastního troskotání, na „pevné skále“ zoufalství. Ateistický „přírodní filosof“ si zakazuje otázku po smyslu, aby se mohl tím snáze vrátit do animality a odložit své lidství.

Křesťanské poselství, jak mu rozumím, je nejradikálnější: Na otázku: „Proč já jsem já?“, otázku v podstatě ďábelskou k zesílení, odpovídá: Proto, že Bůh v Kristu chce vnímat svět skrze člověka a sám nést jeho bídu na lidském těle. Kristus je Bůh ponořený do lidství a tím do utrpení a smrti. Tak nám Bůh na otázku po smyslu neodpovídá definicí, ale inkarnací (vtělením). Nekonečný se stal „časným“, Svatý „bědným“ v Ježíši Nazaretském.

Člověk se ptá: Proč mne Bůh nechává (nebo proč mi dává) trpět a umírat? A Bůh říká Kristem: Nesu sám, vnímám a prožívám utrpení všeho svého stvoření, celého vesmíru. Když ty, člověče, trpíš, když se dostáváš do krize, to stojíš pod Božím soudem. A máš dvě cesty: Buď chceš být sám svůj a utrpení a svou smrtelnost odmítáš. Pak tě ale utrpení a smrt drtí. Nebo se začneš odevzdávat a všechno to přijímat. A pak tě to proměňuje. Jak? Sblížíže tě to s Kristem. Apoštol Pavel říká: Stáváš se Kristovým údem. A to proto, že přijímat utrpení a smrt je možné jen v lásce a víře. Křesťanská tradice říká: V Duchu svatém. Kde se utrpení bere?

Bůh, kterému vděčíme za to, že jsme, trpí tím, j a k jsme. Kdokoli nežije láskou, rozmnožuje utrpení. Cizí i své. A Bůh do něho vstupuje a nese je s námi. Jenže mnozí pro to prostě nemají oči. – A co smrt?

Křesťan ví a nezapomíná, že jsme všichni

Jarní

Ty, který rozvazuješ hlásky
v hrdélkách pramenů
a dáváš blesky mrakům za opasky
a nohy do třmenů,

ty, který páčíš poupě konvalinek,
vzpomeň si na včely,
dotkni se úlů, jako hracích skříněk,
aby už zazněly.

A rozbij sklo, jímž spoutány jsou břehy
svou pružnou opratí,
pak poruč větrům zhasit bílé sněhy,
ať se už nikdy nevrátí.
Země jak ústa ženy
cudná před lásky hrou,
ať pro polibek větrem nadnášený
se prudce otevrou.

A husopasce, jež jde po úvoze,
dej proutek ubohý,
ať housátka, jak vločky na mimóze,
jí spadnou pod nohy.

Jaroslav Seifert

časní. Nezlehčuje smrt, v níž se setkáváme s Božím soudem. Ale na rozdíl od ostatních ve víře ví, že neodchází do nicoty, ale k Bohu. A že Boží milost v Kristově oběti už přemohla všechny hříchy a odcizení, takže se na konci svého života vracíme k Bohu – domů.

Tato víra byla v minulosti opisována a vyjadřována různými obrazy, které jsou dnešnímu člověku vzdálené. Takže asi nejvýstižnější je tu připomenout si slova Pána Ježíše z J 14,1-3: Nermuť se srdce vaše. Věřte v Boha i ve mne věte. V domě Otce mého příbytkové mnozí jsou. Jdu, abych vám připravil místo (podle Kralické).

Jsou křesťané, kteří radostně vyznávají, jak už se těší k Pánu. To je vzácný dar. Ale nesuďme příliš rychle ty, kteří – když se vážně vyrovnávají se svou smrtelností a vnitřně jakoby předem vstupují do své poslední hodiny, jsou na čas sevřeni „úzkostmi hrobu“, jak o nich mluví Žalmista (110,3).

Vzpomeňme na Ježíše v Getsemane. Písmo říká: Nechtějme sami překonat smrt, ale připomínejme si, že ani v umírání a smrti nebudeme osamoceni, ale Pán Ježíš tím vším

SMYSL LITURGIE

Co je vlastně uctívání? Co se při něm děje? Jádrem kultu je prakticky ve všech náboženstvích oběť. Ale to je pojem, který je překryt množstvím nedorozumění. Obecný názor je spojen s tím, že oběť má něco společného se zničením. Znamenalo to odevzdání skutečnosti, která je člověku nějak drahá, Bohu. Toto odevzdání však předpokládá, že bude člověku vzata z užívání, a k tomu by právě mohlo dojít pouze jejím zničením. Ale zde si musíme okamžitě položit otázku: Jakou radost by Bůh měl mít ze zničení? Copak je mu zničením něco předáno? Odpověď zní, že ve zničení je obsažen akt uznání Boží svrchovanosti nad všemi věcmi. Ale může takovýto formální akt skutečně sloužit Boží vznešenosti? Zjevně ne. Právě odevzdání Bohu musí přece vypadat úplně jinak. Spočívá – tak to vidí církevní otcové v návaznosti na biblické myšlení – ve sjednocení člověka a stvoření s Bohem. Sounáležitost s Bohem nemá nic společného se zničením nebo nebytím, ale se způsobem bytí: znamená vystoupení ze statutu oddělení, ze zdánlivé autonomie, z bytí pouze pro sebe a v sobě. Znamená tu ztrátu sebe, která je jediným možným způsobem sebenalezení (srov. Mk 8,35; Mt 10,39). Proto mohl Augustin říci, že pravá „oběť“ je civitas Dei, to znamená lidstvo, které se stalo láskou, které zbožšťuje stvoření a je odevzdáním veškerenstva Bohu: Bůh všechno ve všem (1 Kor 15,28) – to je cíl světa, to je podstata „oběti“ a kultu. Můžeme tedy říci: Cílem kultu a cílem stvoření je totéž – zbožštění, svět svobody a lásky. Tím se však i v kosmickém objevuje historické: Kosmos není určitým druhem uzavřené postavené budovy, není v sobě spočívající schránkou, v níž mohou eventuálně probíhat dějiny. Je sám pohybem od počátku k cíli. Je určitým způsobem sám dějinami. ...

Josef Ratzinger
úryvek z článku, *Teologické texty* 1/2005

půjde s námi. A tak svým vítězstvím všechnu naši bídu promění v radost.

Takže důležitější než zkoumat nebo si představovat „jaké to tam bude“ je ujištění evangelia, že náš Immanuel – „s námi Bůh“ – (Mt 1,23) je i bude s námi v životě i smrti. (Ř 8,38n).

Však když se jako Vzkříšený zjevuje svým učedníkům, říká jim především „nebojte se“ (Mt 28,10). A to je slovo pro nás.

...Budeš-li, Pane, skrze bolest přicházet, veď nás svým Duchem, abychom Tě v ní vítali.

Budeš-li skrze mdlobu přicházet, veď nás svým Duchem, abychom Tě v ní vítali.

Budeš-li skrze smrt přicházet, veď nás svým Duchem, abychom Tě v ní vítali.

Jan Heller, březen 2007

Foto: Vladimír Trávníček

TĚŠÍTE SE NA VZKŘÍŠENÍ?

Pokaždě se neradi loučíme s létem. Podzim má sice svou krásu, jenže pak přichází zima. Jaro nás ovšem vždy znovu ohromí svou krásou a silou života.

Myslet na stáří není lehké. Natož myslet na smrt. „Pořád myslím na manželku“, říká pán, kterému před léty zemřela žena. Někteří lidé, kteří přišli o dítě, nechávají dětský pokoj, jak byl. Nejsou schopni přijmout, co se stalo, žijí v minulosti. Není divu.

Žijeme v obklíčení smrti. Není uniknutí. Ale někdo z toho obklíčení unikl.

Po řadu století lidé žasli nad zprávou, že Ježíš byl vzkříšen. Jak to, že se dnes o Ježíšově vzkříšení nemluví?

Apoštolové tomu uvěřili (ne snadno). My ale křesťanství, a to, co je v Bibli, vtěšňáváme do svých jednoduchých představ: „Na co si nemohu sáhnout, to prohlásím za nemožné“.

A přitom se ve vědeckých oborech pohybujeme ve sférách, které jsou pro nás dost těžko představitelné a přesto je nepopíráme. Pomocí různých modelů jsme schopni si nějak představit mikro a makrokosmos nebo procesy probíhající v našem těle. V nemocnici nás zkoumají všelijakými přístroji a my neodmítáme. Nevidíme elektřinu, silové pole, elektromagnetické vlnění, rentgenové záření, vlny, částice atomu, atd. O zmrtvýchvstání mnoho nepřemýšlíme. Proč?

Nedáme si práci s pochopením biblické „řeči“. Evangelia nám chtějí sdělit něco důležitého.

Zakryje-li nám někdo zezadu rukama oči, nehádáme, ale snažíme se určit, kdo to je. Přátelé se znají. (Moucha člověka nevidí, pes nás vnímá mnoha způsoby, Bůh si nás vytvořil, abychom mu porozuměli.)

Vzkříšeného Ježíše jeho přátelé nepoznali podle podoby. Ta není k rozpoznání Ježíšovy blízkosti důležitá (my ji stejně neznáme).

Vzkříšený život nebude pokračováním pozemského, ale proměněným životem k nové kvalitě a novým možnostem. S tím máme počítat. Můžeme se připravovat (kdo se naučí využívat možností pozemských, dostane se mu možností nebeských). Holčičky si hrají s panenkami na maminky, kluci stále něco montují a už se vidí za volantem nebo v letadle. Student je profesorem uváděn do světa medicíny. Za čas bude lékařem, vstoupí do světa nových možností.

Přátelíme se se vzkříšeným Ježíšem. Připravuje nás pro nový způsob života po smrti. Jeho základní nabídkou (evangelia) je pozvání do božího království. „Začalo už teď“, říká. A uvádí nás mezi své přátele a do jejich uspořádání (co je důležité, jaké máme postavení a možnosti, kým pro nás je Bůh, jak se k sobě chovat, řešit spory a provinění, s čím můžeme nebo nemůžeme počítat ...).

Zároveň nás Ježíš zve ke své hostině („**Amen**,”

amen, pravím vám, nebudete-li jíst tělo Syna člověka a pít jeho krev, nebudete mít v sobě život. Kdo jí mé tělo a pije mou krev, má život věčný a já ho vzkřísím v poslední den.“ J 6,54-55). (Eucharistie není tabletkou „proti bolení hlavy“ nebo práškem proti hřichu, posilou proti hřichu. Vyživuje nás k životu věčnému. Umožňuje nám, abychom po vzkříšení dostali nově „tělo“, novou existenci. Už teď může postupně nastávat přestavba naší osobnosti.

Student se připravuje na svou budoucnost lékaře. Studuje na univerzitě i doma, v menze a doma u stolu také jí (nejde jen o potravu, rodina a kamarádi mu svými vztahy a podporou vytvářejí prostředí, aby se lékařem stal.) Podobně nás Ježíš vyučuje pro nový způsob života (věčnost začíná už teď) a vyživuje nás u svého Stolu k novému způsobu života.

Vnitřně nás přetváří (pokud se dáme, pokud o to stojíme a spolupracujeme s ním podle jeho plánu, podle jeho instrukcí, podle jeho slov).

Mysleme u Stolu Páně na to, že se setkáváme se Zmrtvýchvstalým. Přátelme se s ním,

Foto: Radek Kalhous

mnoho od něj získáme, budeme mu podobní. Jednou budeme mít podobné možnosti.

Už se nebudeme potřebovat zachraňovat, jsme zachráněni! (To pochopila řada lidí v ohrožení, včetně apoštolů po vzkříšení Ježíše – nakonec o něm vydali svědectví svou smrtí.)

Lidé o nějaké ošklivé události řeknou: „Br, sáhla na mě smrt“. To my můžeme říci: „Setkáváme se s vítězem nad smrtí“!

Dojít k poznání, že existuje zmrtvýchvstání, je osvobozující. Mít možnost se na tuto budoucnost připravit, je nejen zajímavé a potřebné, ale může nás to těšit a bavit.

Je výhodou vědět, že Ježíšova hostina v nás živí nový život, buduje novou existenci. Víme-li kam a k čemu směřujeme, získáme nový motiv pro naše snažení.

Pro apoštoly bylo setkání se Vzkříšeným a vzkříšením novým a silným motivem k životu.

Takový náboj můžeme získat i my.

Promysleme vzkříšení. Povídejme si o tom. To je dobrá řeč.

V některých posvátných knihách jiných náboženství jsou popisy Ráje. Nám nejde o popis. Apoštol říká, pusťte si fantazii na špacír jak chcete, stejně se netrefíte. („**Co oko nevidělo a ucho neslyšelo, co ani člověku na mysl nepřišlo, připravil Bůh těm, kdo ho milují.**“ 1 Kor 2,9) Ale to neznamena, že o tom nemůžeme mluvit. (Pětiletá holčička nadšeně říkala: „Babi, když my se po vzkříšení podíváme do všech zemí a taky na mořský dno!“)

Můžeme myslet na budoucnost. Neříkejme: „Tatínek se nedožil“, „Kdyby to maminka viděla“. Copak nežijí přejícími nám? Copak nevidí o co se pokoušíme?

Promysleme, co znamená setkání u Stolu Páně a jak a čím jsme vyživováni pro život věčný.

Na pohřbu se o tom nestihne mluvit. Proč o tom nepřemýšlet dřív? Proč ne už teď?

Nemusíme se děsit stáří a konce. Pochopitelně se staráme, že budeme ochabovat, mnohé už nebude jako dříve, možná budeme „na obtíž“ a náš konec se blíží, ale také se můžeme těšit na naše konečné setkání se Vzkříšeným a na přibližující se obdarování možnosti vzkříšených. (Kdysi jsme si říkali, že Ježíš je pro nás bohatším „stromem života“ než byl ten v Ráji.)

Jako se medik už vidí, jak bude zachraňovat v nemocnici lidi, tak se my můžeme těšit, že vstoupíme do nového světa nových možností a krásy.

U Stolu Páně si zvykáme na Ježíše vzkříšeného. Až budeme naposledy přijímat Tělo Páně, můžeme už mít dlouholeté zkušenosti s ním. Pak se při umírání už nebudeme tolik bát (umírání nebývá úplně jednoduché), pak můžeme lehčeji přijmout Ježíšovu ochotně nabízenou ruku k provedení soutěskou smrti.

Ježíš nám nebude „cizím pánem“, ale dlouhodobým přítelem a milým průvodcem, který nám přichází naproti.

Ale nejde jen o tento poslední moment. Jde o současnost, o blízkost a jistotu Ježíšova přátelství. O zkušenost síly zmrtvýchvstání, že poslední slovo nemá nemoc, neštěstí, zlo nebo smrt. To nás bude posilovat v kritických situacích.

To vše souvisí s očekáváním druhého Ježíšova příchodu. (Každou bohoslužbu říkáme:

„Tvou smrt zvěstujeme, tvé vzkříšení vyznáváme, na tvůj příchod čekáme.“)

Myslíme na své zesnulé a na vlastní smrt, ale očekáváme další budoucnost. Vzkříšený život nebude pokračováním pozemského, ale proměněným životem k nové kvalitě a novým možnostem. /v

VLK UŽ POČÍTÁ

V Talmudu je možno najít příběh o vlkovi, který zardousil každého živého tvora. Koho potkal, toho rozsápal. Zvěst o zabijákově se donesla až ke králi zvířat, lvovi. Předvolal si vlka a pravil mu: „Protože jsi zabíjel pro radost, nesmíš teď dva roky prolít žádnou krev. Takový je tvůj trest.“ Neuplynula ani hodina a vlk zahlédl ovci. „Co je to rok?“ řekl si. „365 dní a nocí. Den je, když vidím. Noc, když je tma.“ Vlk začal otvírat a zavírat oči a přitom počítal: „Jeden den, dva, tři dny.“ Tak zakrátko napočítal dva roky, vrhl se na ovci a prokousl jí hrdlo. Poučení? Talmud praví: „Ničemovi není co věřit. Vždy si najde způsob, jak obejít zákon.“

Na tuto bajku musím myslet, když vidím, jak se u nás vede vlkovi našeho společenského a stále více i politického života – hnutí skinheads, pravicovým extremistům. Že rádi prolévají krev, již prokázali. Hnutí občanských práv registrují několik desítek mrtvých Romů, kteří se stali obětí českých rasistů. Případy fyzického napadení či jiných výtržností spáchaných skinheady jdou do stovek. Přesto tresty, kterých se jim dostalo, jsou symbolické. Podmínečná odsouzení, horlení politiků, po nichž nenásleduje čin. Policie působí při srážkách skinheadů spíše jako jejich ochranka než nástroj státní moci, která může a má zakročít, když je porušen zákon.

Porušují však skinheads a čeští neonacisté zákon? Jejich útoky, hesla, symbolika, společné akce se zahraničními extremisty či texty kultovních kapel vybízející k nenávisti

a násilí prý jako důkaz nezákonnosti většinou nestačí. A protože úcta k zákonu je v demokracii posvátná, zvlčily rasistům se pod ochranou demokratických svobod, které se nebrání svému zneužívání, žije dobře. Neonacisté mohou číst zbrusu nové české vydání knih „Protokoly sionských mudrců“ i „Mein Kampf“. Jsou zváni na vysoké školy, aby diskutovali se studenty. Mají své tiskoviny, povolená shromáždění, koncerty. Mohou se sdužovat v politická hutí a těšit se, jak budou s myšlenkou na likvidaci demokracie demokraticky usilovat o hlasy voličů. Nebudou řvát „Cikáni do plynu“ ani že je třeba „zbařit se židovské nadvlády“. Budou hovořit o pořádku a českých zájmech, obraně zákona a štědré sociální politice, čistotě a spravedlnosti. Jednou větou – „Arbeit macht frei“.

Česká republika se nevyrovnala se svou komunistickou minulostí, a proto je polistopadová demokracie zákonitě nerozhodná i vůči exponentům ideologie nacistické. Komunisté o své legální místo po roce 1989 nepřišli, nacisté si ho budují. Ti, kteří to s demokracií v této zemi myslí nezákladně, varují, ale zdá se, že marně. Chtělo by se říci: jako ti tvorové v talmudské bajce, kteří vědí, že kolem nich krouží vlk. Má chuť na krev – je to jeho přirozenost. Český lev však znepokojen není. O vlkovi ví, odsoudil ho na pár let k vegetariánství a šel spát. A vlk-neonacista počítá: „Otevřít oči, zavřít oči – jeden den. Otevřít, zavřít – dva dny.“

Kolik času bude ještě vlk potřebovat, než se – lev nelev – rozhodne pro lov ve velkém?

Leo Pavlát

PROFESOR, JEŽ SE POSTAVIL STŘELCI

Liviu Librescu, který přednášel na univerzitě 20 let, zablokoval před vrahem dveře do učebny a dal tak svým studentům čas na záchranu. Sám na místě zahynul.

Přežil holocaust, utekl i před komunistickým režimem rumunského diktátora Nicolae Ceauceska. Profesor Liviu Librescu (76), původem Rumun s americkým a izraelským občanstvím, ale neunikl řádění šíleného střelce v kampusu virginské Polytechnické univerzity.

Podle výpovědí svých studentů se mezinárodně oceněný a uznávaný profesor v oboru leteckého inženýrství v posledním okamžiku svého života zachoval hrdinsky. Když se totiž vrah pokoušel dostat do učebny, Librescu zablokoval dveře. Ještě předtím střelbu jasně slyšeli. Když začala sílit, došlo jim, že se střelec zřejmě blíží směrem k jejich třídě. Ve chvíli, kdy se skutečně pokusil dostat dovnitř, profesor neváhal a vahou svého těla se do dveří zapřel, aby studentům umožnil ze třídy uprchnout.

Ti toho skutečně využili a začali skákat z oken ven. Někteří si při pádu z druhého patra zlomili nohy, všichni ale přežili. Když

se vrah nakonec do třídy prostřílel, nikoho zde nenašel. Zůstalo tu ležet jen mrtvé tělo profesora.

O hrdinském činu studenti napsali jeho synovi Joeovi (profesor Librescu měl ještě jednoho syna jménem Arieh). „Pochopil jsem, že se můj otec zachoval jako hrdina. Zablokoval dveře a vyzval studenty, aby uprchli. Všechny tak zachránil,“ shrnul pro agenturu AP obsah e-mailů, které od studentů a přátel

HLUBOKÝ MÍR

Hluboký mír tiché země nechť tě provází.
Hluboký mír zářících hvězd nechť tě provází.
Hluboký mír Syna pokoje nechť tě provází.
Hluboký mír vanoucího větru nechť tě provází.
Hluboký mír běžící vlny nechť tě provází.
Hluboký mír modré oblohy nechť tě provází.
Hluboký mír knížete míru nechť tě provází.

modlitba sv. Kolumbána

Beránku Boží, prosíme, o osvobození zbytečného bránění se, abychom mohli žít život skutečně v odzbrojení, abychom byli natolik bezpeční v tvé lásce, že budeme schopni žít v nejistotě tohoto světa a nechat to tak, Pane.

Uzdrav nás od lži.

Uzdrav nás od pochybnosti.

Uzdrav nás od temnoty.

Uzdrav nás od nepravdy, která nás ovládá.

Vezmi nás blízko k sobě a uč nás pravdu.

Přijmi, Pane, naši vadu, kterou sami neumíme přijmout.

Uzdrav naše zranění.

Odpusť to osudové selhání, Pane, které my nedokážeme odpustit.

Pomoz nám si odpustit.

Nikdo z nás se nestal tím, čím jsme chtěli.

Měli jsme tak jinou představu o našich životech. Naše myšlení není větší než tvoje.

Osvobod' nás, ať odpustíme to, co ty odpouštíš tak pohotově. Pomoz nám, ať se nedržíme toho, co ty necháváš běžet.

Richard Rohr

z univerzity, kde sám v letech 1989 až 1994 studoval, obdržel.

Joe Librescu svého otce popsals jako veselého a vášnivého člověka, který měl řadu koníčků. „Měl velmi rád hudbu, sport, turistiku a cestování vůbec,“ řekl Joe Librescu ze svého bytu u Tel Avivu.

Do Izraele Liviu Librescu emigroval se svou ženou Marlinou v roce 1978 z Rumunska, kde se poté, co ostře kritizoval tamní komunistický režim, ocitl v ohrožení. O život musel Librescu bojovat i předtím, když jako Žid přežil holocaust. Drsnou hříčkou osudu byl zavražděn v den, kdy se v Izraeli každoročně koná pieta za oběti holocaustu a jen den poté, co se stejná ceremonie odehrává v Americe.

V roce 1984 se Librescu naposledy stěhoval, když z Izraele odjel právě do Spojených států, kde přednášel až do vysokého věku. Podle svých kolegů i studentů byl starý profesor charakteristický tím, že mu z tváře snad nikdy nemizel úsměv. *ef, LN 19.4.2007*

SVOBODA SLOVA V CÍRKVI A UMĚNÍ DIALOGU

Je namístě prohloubit představu o tom, jak vypadá opravdu křesťanská a plodná diskuse neboli dialog.

Nemá to být hádka ve smyslu slovního utkáni, při němž jde především o sebeprosazení, a proto převládají emoce nad rozumem; cílem je „mít pravdu“, ne poznat pravdu. Uvolnění citových zábran dává vyplout množství iracionálních momentů, naskládaných pod prahem vědomí, a ty blokují rozumné uvažování. Je třeba vědět, že tu často působí obava jednak o vlastní „tvář“, jednak o osobní „víry“, na které člověk zavěsil své naděje, jistoty, štěstí atd. a bojí se, že se mu jeho mentální svět rozkymácí. Nikdo není úplně prost předsudků, ale čestný člověk cítí povinnost odhalovat je a osvobodovat se od nich. Východiskem je pokora: Každý se může mýlit, tedy i já, každý může mít pravdu, tedy i ten druhý. Hledejme ji společně.

Na opačném pólu, ale právě tak neplodná, je nezávazná výměna názorů. Debaty u piva nebo povídání u kávy, kde si každý řekne své, aniž ho opravdu zajímá mínění druhého nebo skutečná pravda.

Jiná věc je diskuse, polemika, vědecký spor, tj. kritické probírání nějaké otázky z různých hledisek třibením různých názorů. Jejich výměna může probíhat zcela klidně nebo až bouřlivě, ale podstatné je pátrání po pravdě.

K etice diskuse však patří kromě úsilí o pravdu ještě druhý aspekt: dobrý vztah k partnerovi.

On přece není pouhým prostředkem k poznání a nikdy se nesmí stát prostředkem k manifestaci mé převahy. Ať je výsledek pře jakýkoli, oba by se měli vždycky rozejít „sportovně“, tj. prokázat si vzájemně úctu člověka k člověku. Hodnota lidské osoby není menší než hodnota sebevýznamnějšího poznatku. Křesťan si za „úctu“ dosadí „lásku k bližnímu“, v níž je navíc obsažena přízeň, laskavý a taktický zájem o druhého člověka. Takto chápaná diskuse je testem lásky. Kromě toho dává příležitost posilovat mezi lidmi kladné vztahy porozumění, blízkosti, přátelství, které unese i velké rozdíly v názorech. Z toho už snadno vyplyne také způsob rozhovorů: zdvořilý, ohleduplný, ale současně připravený užít popřípadě i důrazných slov v zájmu pravdy člověka.

Tyto dva rysy charakterizují dialog, což je více pocíťovaná právě v naší době jako nesmírně důležitá. Církev vede dialog se světem, snaží se o něj názorové a mocenské bloky, dialog se stává nezbytnou součástí soužití v manželství atd. My křesťané jako lidé evangelia, jako bratři, máme všechny důvody

SŮL NAD ZLATO

Dovede oslnit
i přes špínu a prach
až k slepotě srdcí
Dovede ohlušit
svádivým cinkotem
přestože pálí dlaň
tíhou zrazování
to zlato mámivé
jež do kapes strkají
kdykoliv a za cokoliv

Ale s každým novým životem
s probouzejícím se ránem
před stéblem prolamujícím
zatvrdlou hroudu země
v domově u stolu
kde voní čerstvý chléb
tam všude zaznívá
stále se opakující
Sůl nad zlato
protože ty i já
byli jsme vyvoleni
být soli
této země

Josef Veselý

mluvit mezi sebou dialogálně. To znamená stále se tomu učit.

K umění dialogu patří především vnitřní dispozice. Abychom neupadli do bezděčného trumfování a jiných špatných triků, potřebujeme si předem upravit duši. Otevřít ji poctivě a pokojně pro pravdu a pro partnera rozhovoru. Prakticky: pozorně mu naslouchat s vůlí pochopit, co říká, z čeho vychází, jaké má důvody, oč mu jde, proč se vyjadřuje právě takovým způsobem. Jen tak se vytvoří oboustranné ovzduší důvěry, nutné pro plodný dialog.

Zadruhé však musí dialog vyloučit všechno, co čpí demagogií. V průběhu dialogu je příkazem poctivost podání, argumentace i kritiky. Na středověkých univerzitách se pěstovaly disputace („učená hádání“), při nichž musel být respektován přísný řád: věcné vyjadřování bez řečnických způsobů, každý má možnost říci a dopovědět svoje, musí se držet daného tématu, každé tvrzení se musí odůvodnit věcně i logicky správně, cokoli řečeného se může odmítnout, ale jen z řádných důvodů, které nato protivník kriticky prověří.

Demagog naopak utíká od tématu a chytá se vedlejších drobností, popř. načne novou otázku. Nesnáší souvislosti a celkový pohled, protože potřebuje kalit vodu polopravdami. Využívá slabých stránek člověka, apeluje na jeho vžitě chuti i nechuti, předsudky a touhy.

Něco člověku protklo duši,
něco vzdáleného a krásného,
jako když se vrátí smazaná tvář
bez proseb zoufalé paměti,

najednou se nám splní,
co jsme si přáli a nač jsme zapomněli,
jako bychom získali v jediném okamžiku
všechno promarněné a zmizelé,

co už jsme jednou zažili,
ale teprve teď se tomu otevřela duše
Tentýž poryv větru udeřil do okna
Dny dávno ztracené jsou tu zas

Hana Prošková

KDO BYL JEŽÍŠ?

U Marka čteme, že Ježíšovi jeho rodina nerozuměla. Vešel do domu a opět se shromáždil zástup, takže nemohli ani chleba pojíst. Když to uslyšeli jeho příbuzní, přišli, aby se ho zmocnili; říkali totiž, že se pomátl (Mk 3,20,21).

Tato slova se v našich kostelech skutečně nikdy nepředčítala. Pravděpodobně nás uvádějí do rozpaků. Ježíš určitě nevypadal jako nadmíru spořádaný, řádný, normální člověk, jak si představujeme zbožné lidi. Třeba nám to říká, že naše nejvlastnější pojetí života z víry jde špatným směrem. Byli jsme daleko spíše ovlivněni anglosaským puritanismem nebo stoicismem než tím, co se Ježíš pokouší sdělit.

Náboženství neznamená konat krásné, řádné a správné věci, jak by lidé očekávali. Boží dobrota zasahuje daleko hlouběji než toto a vyžaduje daleko více. Kdo z nás by například s hrdostí přijal do domu takového Jana Křtitele, muže divokého vzezření, jemuž se dalo stěží rozumět, jehož drsná slova by nás přivedla do nemalých rozpaků? Také Ježíš mluvil ke svým současníkům a nebyl pochopen. Stál mimo hlavní proud očekávání a to stačilo, aby ho označili za pomateného.

Ježíš se nijak neshodoval s tváří onoho dokonalého muže kavkazského typu s elegantně přičísnutými vlasy, kterého vidáme na obrázcích. Byl mužem, který se za každou cenu snažil být věren Bohu a sdělovat tuto pravdu světu. To svět nechtěl slyšet. Dnes by byl opět ukřižován a možná i církví.

Richard Rohr

Vysmívá se a znevažuje. Žongluje s izolovanými fakty a citáty. Rád nadhazuje spektakulární příklady, jako by měly obecnou platnost.

V každém z nás – v obhájcích starých pravd i v průkopnicích nových pravd – číhá na svou příležitost dobře skrytý demagog. Je na nás, abychom si ho navzájem bratrsky objevovali. Pravý dialog je přece jeden z naprosto základních kamenů civilizace lásky, kterou jsme povinni budovat v této nelaskavé době. Jinak – jaká je to sůl země, to naše křesťanství?
Oto Mádr

Foto: Jiří Kašpárek

AKTUALITY

Prosíme o pomoc při úklidu na Kopečku před poutí v sobotu 12.5. od 9 hod. na Kopečku.

Poutí se sv. Janem Nepomuckým na Kopečku v Letohradě slavíme

20. května.

Bohoslužby:

středa 16.5. v 18.00 h. na Kopečku

neděle 20.5. v 7.45 h. v Letohradě

9.00 h. na Kopečku

10.15 h. na Kopečku

Svatodušní svátky budeme slavit 27. května. Ve 14 h. v evangelickém kostele jsme zváni na přednášku evangelického faráře Miloslava Vašiny: „Ozvuky Charty 77 v církvi“.

Svátoť dospělosti (bířmování) přijmou mladí při Slavnosti Nejsvětější Trojice v neděli 3. června na Orlici.

Poprvé ke Stolu Páně (k prvnímu svatému přijímání) pozveme děti v neděli 18. června při slavnosti Těla a Krve Páně.

Děti se připravují každou středu v kostele na Kunčicích v 17 hodin.

Osnovu přípravy dětí najdete na web. stránkách farnosti: www.letohrad.farnost.cz

pondělí 7.5. v 18 h. - sál ZUŠ

koncert M. Ježka a Phantasy Quartetu

pátek 11.5. v 15–17 h. - ZUŠ A. Muchy

Den otevřených dveří

pátek 18.5. v 16–18 h. - ZUŠ A. Muchy

Přijímací zkoušky v ZUŠ

Sobota 19.5. v 17 h. - Bečvárna

Pouťfest 2007 – Vystoupí: skupiny Dědovy blechy, Selafeater, N.V.Ú., Melmac Space Orchestra, Tonic, Kenton.

středa 27.5. v 15 a 19:30 h. – Orlovna

Muzikál „Noc na Karlštejně“ - divadelní spolek Orličánek, vstupné dobrovolné

Do 23. 5. - park - oranžerie

výstava obrazů VLADIMÍRA PLOCKA z Potštejna

Koncerty FOLKOVÝCH A COUNTRY

Kapel POD KAPLÍ Na Kopečku 2007

čtvrtek 24.5. v 17 h.

YO-YO-EFECT (Gymnázium Žamberk

v 18 h. Modré plachty (Blue sails

Blue Grass, Letohrad)

v 19 h. Legrando (country, Letohrad)

pátek 25.5. v 17 h. Křupky (folk, Letohrad)

v 18 h. Bonsai č.3 (České Budějovice)

v 19 h. Wejvrat (country, Letohrad)

sobota 26.5. v 17 h. ŽŮŽO-BAND (Blue grass country, Nechanice)

v 19 h. Pidilidi (folk, Pardubice)

KASKÁDY VÝTVARNÉHO UMĚNÍ

neděle 27.5.:

Vernisáže:

14,30 h. - Městské muzeum

Václav Žilík – plastiky, bronz

15 h. - oranžerie

Libuše Müllerová – pastely

Josef Langer – olejomalba

Petr Bernard – olejomalba

Karel Vestinský – olejomalba

16 h. - grotta

umělecká řemesla - Lubomír Hamřík,

Jana Zamazalová, Iva Vanžurová, Mar-

ta Mikysková, Iva Majvaldová, prodejna

Beruška, Marek Zamazal, Zdena Šafrán-

ková, Věra Nutzová, Dagmar Bednářová.

16 h. - Galerie pod kaplí

Jana Zamazalová – keramika

pondělí 28.5. v 18 h. - Nový dvůr

Koncert pop-souborů ZUŠ

Jako host v roli uvaděče vystoupí imitátor pan Václav Faltus.

Život Boží křtem přijali

8.4. Bernard Jech

21.4. Radka Krejsová

Ke vzkříšení jsme vyprovodili

10.4. Marii Hubálkovou

82 let

16.4. Rudolfa Stejslala

78 let

Poděkování

Děkujeme všem, kteří přispěli ke slavení Velikonoc. Mládeži (za pašije, obsluhu při snídani, těm, kteří četli pašije. Skautům za přípravu ohně, kostelníkům, varhaníkům, ministrantům, zpěvákům, těm, kteří přinesli jídlo na snídani, těm, kteří uklízeli, starali se, aby nic nechybělo. Všem, kteří jakkoliv přispěli ke společnému slavení.

Poděkování

Díky Vám se v neděli 22. dubna vybralo na opravu orlického kostela 27.520 Kč.

Také je možnost přispět přímo na účet: 1323857329/0800, var. symbol 123 (který je zřízen na tento účel). Po obdržení potvrzení v bance darující dostane na faře potvrzení o převzetí finančního daru.

Blahopřání

Manželé Miroslav a Marie Vyhnálkovi z Mistrovic slavili 27. dubna v Domě s pečovatelskou službou, kde nyní bydlí, zlatou svatbu. Milí Vyhnálkovi, blahopřejeme Vám k tomu, že máte jeden druhého, že jste si vybudovali pěkné manželství. 50 let je ve věčnosti jen malý krůček, máme se tedy na co těšit. Přejeme Vám pěkné stáří a aby se Vám v Letohradě spolu líbilo i nadále.

Zápis z farní rady konané 25.4.2007

- Hodnocení průběhu velikonočních slavností.
 - Potřebujeme zlepšit spolupráci se sborem Famillia Cantorum. Rádi bychom, aby se stalo pravidlem jejich vystoupení při bohoslužbách Svatováclavské slavnosti, na Vánoce a Velikonoce. Přivítáme i další.
 - Česká křesťanská akademie v Letohradě má už 21 členů. Zve další zájemce o členství. Hlaste se u paní Jany Kalouskové.
 - 4. května ve 20 hod. v evangelickém kostele pořádá přednášku Prof. Jana Sokola: „Biblické stvoření aneb křesťanství a evoluce“.
 - Přednášku „Ozvuky Charty v církvi“ bude mít evangelický farář Miloslav Vašina na Svato-dušní svátky v neděli 27. května ve 14 hod. v evangelickém kostele. Evangelici nás zvou na společný oběd (přihlaste se u našeho pana faráře)
 - Úklid v kapli a ambitech na Kopečku bude v sobotu 12. května. Prosíme o pomoc.
 - Poprosíme Pavla Vanička o úpravu web. stránek, aby byla možnost stažení Pořadu bohoslužeb pro kohokoliv.
 - Dohodneme termín setkání akolytů a těch, kteří připravují přímluvy.
 - Město Letohrad přislíbilo finanční pomoc na opravu hřbitovní zdi na Orlici.
 - Požádáme Jana Majvalda, zda by byl ochoten věnovat se ministrantům.
 - Budeme více informovat o Manželských setkáních, více podporovat akce pořádané diecézí. Zároveň zveme na přednášky a akce pořádané ve farnosti.
 - Pan Vladimír Tomek se bude věnovat seniorům.
 - My, dospělí, zdravme děti první. Nečekejme, až děti pozdraví nás. Některé se ostýchají nebo je doma nenaučili zdravit.
 - Připravíme anketu pro farníky „Co můžeme zlepšit ve farnosti“.
 - Sbírký na opravu kostela na Orlici – budou nadále jednou za měsíc.
- Je možnost přispět přímo na účet: 1323857329/0800, var. symbol 123.
- Po obdržení potvrzení v bance darující dostane na faře potvrzení převzetí finančního daru.
- Příští zasedání farní rady bude ve čtvrtek 17.5. ve 20 hod.

zapsala: Jana Skalická

Blahopřání

Blahopřejeme panu Bernardu Jechovi ke křtu.

O velikonoční slavnosti byl přijat mezi křesťany.

Pane Jechu, ať zakoušíte přízeň Boží, a ať se Vám mezi námi líbí.

7.5. a 21.5. Svoz plastů, papíru a tetrapakových obalů „dům od domu“

Mobilní svoz odpadů (objemných, nebezpečných) se bude v letošním roce konat pouze na podzim (8. – 11. 10. 2007).

ZE ŽIVOTA SKAUTŮ

Milí přátelé, máme za sebou Velikonocce a s nimi i tradiční sbírku „Pomozte dětem“, do které se již poněkolkáté zapojily světlušky z 1. roje. Letos prodávaly svoje vlastnoručně vyrobená kuřátka na náměstí, před prodejnou Diskont a před kostelem na Orlici ve dnech 30. března až 1. dubna. Světlušky vybraly celkem 6.329 Kč a všechny peníze putovaly na konto sbírky Pomozte dětem. Děkuji všem světluškám a jejich vedoucím, za jejich čas a ochotu pomoci potřebným a Vám všem, kteří jste do sbírky přispěli za Vaši štědrost.

Ve stejném termínu se v klubovně na Kunčicích konal „Rádcovský kurz“ pro 13-15ti leté členy skautských oddílů, kteří se tímto kurzem připravují na vedení družiny. Děti se sešlo celkem 15 a během víkendu absolvovaly přednášky na témata jako Duchovní rozměr skautingu nebo Myšlenkové základy našeho hnutí. Učily se připravovat program pro družinu, hrály hry a v sobotu odpoledne se věnovaly rukodělným pracím. Skauti vyráběli ptačí budky a skautky zdobily vajíčka a dělaly různé „zápichy“ do květináčů s jarními motivy. Dětem se víkend moc líbil a věříme, že získané poznatky dokáží vhodně využít. I zde je potřeba poděkovat Lence a Lukášovi Stejskalovým, kteří celý program připravili a dětem se intenzivně věnovali.

Jana Faltejsková

Tlout kolem sebe

Nejhlubší úroveň komunikace je comunio. Když někoho známe a milujeme, jsme mu prostě rádi nablízku. Cítíme sílu a energii, které mezi námi proudí. To je i síla modlitby. Právě tak se musíme vyhřívat i na slunci Boží lásky. Slovo, jež k nám promlouvá, říká: Ted nic nedělej, stůj zde!

Možná jste viděli někoho, kdo se učil plavat. Takovému plavci říkáme, že plavat se dá i tak, že na vodě zkrátka ležíme. Ale on kolem sebe bije rukama a nohama. Stejně to děláme my, když se modlíme! Jdeme ke dnu! Až nakonec, krůček po krůčku, se plavec dostane do klidu. Přestaneme tlout kolem sebe, a ejhle, ono nás to vynese vzhůru a my opravdu plujeme!

Přijmout Boží lásku znamená poznat, že je kolem nás, nad námi i pod námi; promlouvá k nám skrze každého člověka, každou květinu, každou zkoušku a situaci. Už netluč na dveře. Už jsi uvnitř!

Richard Rohr

DOPISY ČTENÁŘŮ

Dobrý den, pane faráři.

Děkuji za texty vysvětlující bibliické texty nedělní liturgie. Už je to dohromady pěkný „štůsek“. Je v tom fůra práce a přemýšlení. Sama nad sebou se často zamýšlím jaký jsem křesťan. Dovedu tak žít? Je to dost namáhavé a chce to pořád trénovat. Uvědomila sem si, že je to jako se cvičením třeba jógy.

Společnost F. V. HEKA, Město Letohrad ve spolupráci s MİKcentrem Letohrad, Městem Jablonné nad Orlicí a Ř.k. farností Letohrad za finanční pomoci Pardubického kraje a Nadace Život umělce už po 18. pořádá:

MEZINÁRODNÍ HUDEBNÍ FESTIVAL - LETOHRAD 2007

pátek 1.6. ve 20 h. – orlický kostel

KONCERT V PŘEDVEČER ZAHÁJENÍ

žesťové sexteto Konzervatoře P. J. Vejvanovského Kroměříž (ČR)

Emanuele Cardi (Itálie) – varhany

vstupné: 60,- Kč, slevy 40,- Kč

sobota 2.6. v 19,30 h. – zámecká terasa v Letohradě

slavnostní zahájení festivalu, předání cen města, příjezd F. V. Heka, předání ceny Grand Prix

ZAHAJOVACÍ OPERNÍ GALAPŘEDSTAVENÍ

Antonín Dvořák – opera RUSALKA

scénické provedení: sólisté Národního divadla a Státní opery Praha, sólisté, sbor, balet a orchestr Divadla F. X. Šaldy v Liberci

VSTUP ZDARMA - bude zahájena veřejná sbírka na opravu varhan v kostele sv. Václava

V případě nepříznivého počasí se uskuteční koncertní provedení opery v DK Letohrad.

neděle 3.6. v 19 h. - kostel v Jablonném

VARHANNÍ KONCERT

Fabrice Pitrois (Francie) - varhany

vstupné: 50,- Kč, slevy 30,- Kč

pondělí 4.6. ve 20 h. - evang. kostel v Horní Čermné - VARHANNÍ KONCERT

Fabrice Pitrois (Francie) – varhany

vstupné: 50,- Kč, slevy 30,- Kč

neděle 10.6. v 15 h. – zámecká hudební síň

v 15.30 h. - kostel sv. Václava v Letohradě - ZÁVĚREČNÝ KONCERT

Pěvecký sbor Familia Cantorum (ČR)

(J. Pavlica – Missa brevis)

Luciano Zecca (Itálie) - varhany

vstupné: 80,- Kč, slevy 50,- Kč

Předprodej vstupenek: MİKCENTRUM, Václavské nám. Letohrad, www.mhf.letohrad.cz

Opera Rusalka

na zámecké terase - zdarma!

Mezinárodní hudební festival – Letohrad 2007 letos začíná v pátek 1. června 2007 ve 20 hod. v kostele Nanebevzetí P. Marie v Letohradě – Orlici zajímavým koncertem italského varhaníka E. Cardi a žesťového sexteta Konzervatoře Kroměříž, které uvede z různých míst kostela velice zajímavý program. Bude to jistě veliký zážitek, a proto se přijďte v předvečer velikého zahájení festivalově naladit. Protože hned další den je připravena jedinečná událost, která nemá v historii města obdoby. Ve 20 hodin začne na terase letohradského zámku scénické provedení opery Antonína Dvořáka RUSALKA. V provedení operního souboru divadla F. X. Šaldy z Liberce a v podání renomovaných sólistů budeme mít jedinečnou příležitost zažít krásnou atmosféru této nádherné pohádkové opery. Terasa bude pro veřejnost otevřena již od 18.30 hod. a od 19.30 h. začne předávání cen města, přijde F. V. Hek a předá cenu Grand Prix. Představení Rusalky potrvá přibližně do 23 hod. O přestávkách pro Vás bude připravena možnost občerstvení. A nyní největší překvapení – vstup na toto představení je ZDARMA! Poprosíme Vás pouze o dobrovolný příspěvek do sbírky na opravu varhan kostela sv. Václava v Letohradě. Využijte této jedinečné šance, která se již v budoucnu nemusí opakovat. Vezměte své děti, přibuzné, pozvěte své známé... V případě nepříznivého počasí se uskuteční koncertní provedení opery v DK Letohrad.

V Letohradě se uskuteční ještě závěrečný koncert v neděli 10. června – opět s velice zajímavou dramaturgií. Od 15 hodin můžete slyšet italského varhaníka L. Zecca na nové digitální varhany v zámecké hudební síni a poté společně přejdeme do kostela sv. Václava a uslyšíme tamní varhany, které nutně potřebují rekonstrukci. Druhá část koncertu bude věnována cyklu Missa brevis od Jiřího Pavlici v provedení sboru Familia Cantorum a jeho hostů. Z mimoletohradských koncertů upozorňuji na varhanní koncerty v Jablonném n. O. (neděle 3. 6. v 19 hod.) a v Horní Čermné (pondělí 4. 6. ve 20 hod.). Na těchto koncertech vystoupí francouzský varhaník F. Pitrois.

Čeká nás tedy opět krásné hudební jaro! Nenechte si ujít letošní jedinečný ročník!

Na festivalová setkání se těší

PhDr. František Vaníček, Ph.D.

Dokud člověk necvičí aspoň obden – neprotáhne zkrácené vazy a svaly – dokud cviky nezvládne a efekt, který má jóga člověku přinést, se nedostaví. Ale to člověk pozná, až když se mu některý cvik podaří cvičit skoro tak dokonale, jak to má být. Pak v tom cviku chvíli vydrží zůstat, prodýchá ho, prohřeje se a prokrví se to, co má. Pak člověk pocítí, že se mu třeba lehčeji chodí, nic ho nikde netáhne. Jen to chce trochu tím cvičením žít a nebyť líný.

A zrovna tak by to muselo fungovat, kdyby člověk poctivě dodržoval Kristův návod, jak jednat, odpouštět, pozitivně myslet tj. podle mě důvěřovat Bohu, křivě nesvědčit, nepodsouvat lidem svoje projekce.

Každý den prosím, abych poslouchala svůj vnitřní hlas, který mi napovídá, jak se chovat, abych neurazila ducha božského v sobě. Daří se i nedaří.

Přeji hezký víkend a pozorné farníky v neděli.

čtenářka web. stránek farnosti

NÁŠ KOSTEL

V minulém Okénku jsme si mohli přečíst zajímavý článek o výzdobě našeho mistrovického kostela. Považuji to za důležité, protože ani my, místní, často nevíme, co vlastně jednotlivá vyobrazení znázorňují. Pan farář, autor článku, nás vyzval, kdo by k tomu chtěl něco dodat nebo vyjádřit svůj názor, aby napsal do Okénka.

Za sebe mohu říci, že se mi náš kostel moc líbí. Střízlivá, ale promyšlená výzdoba pana Vokolka působí uklidňujícím a radostným dojmem. Kostel je plný světla, a přestože je poměrně malý, navozuje pocit prostoru a svobody. Fresky na bílých stěnách jsou prozářené, optimistické a nejsou nijak „zarámované“. To pro mě představuje pozvání, otevřenost pro příchozí, otevřenou Boží náruč. Samostatnou úvahu si zaslouží křížová cesta. Drsnost a dramatická situace zde naznačuje štípané ovocné dřevo s vyrvanými sukly použité na kříž a jednoduše stříhaný měděný plech na postavy. Jsem ráda, že je křížová cesta u nás vyjádřená spíše v náznacích, symbolicky. Pro připomínku posledních chvil Ježíšova pozemského života a jeho vydatnosti to stačí a nemusí přítom na účastníka

bohoslužby křičet násilí a utrpení zleva i zprava. Myslím si, že k tomu, abych věřila ve velikost Boží lásky, nepotřebuji každou neděli pozorovat (a co děti?) někdy až naturalistické obrazy křížové cesty. Někdo může namítnout: „Ale ono to tak asi opravdu bylo!“ Jenže to říká i Mel Gibson o svém filmu „Utrpení Ježíše Krista“. Potřebujeme to ke své víře? K zažívání radosti ze

společnosti s lidmi a s Bohem? Někdy méně znamená více, dokonce i minimalismus má něco do sebe.

Jsem velmi vděčná panu Vokolkovi za jeho výzdobu, panu faráři Františku Karlovi, který ho pozval a do celého díla se pustil, i mojí moderní a odvážné tchýni, která se nadchla pro jeho myšlenku a z mistrovické strany se snažila rekonstrukci s několika dalšími lidmi co nejvíce podporovat. Neměla to lehké, vždyť to bylo před více než 30 lety a na vesnici. Setkávala se mnohokrát s nepochopením až nepřátelstvím, někteří lidé po takovéto radikální změně přestali do našeho kostela úplně chodit, „museli“ si najít jiný. Většina si ale zvykla a dnes nás může těšit, když přijdou náhodní návštěvníci a žasnou: „Tohle je vážně katolický kostel?“ (Asi čekali mírně zatuchlé muzeum.)

Když někdo předběhne dobu, váží si ho často až další generace...
Hana Dolečková

Ve čtvrtek 19. dubna jsme mohli vyslechnout koncert CK VOCALu. Tato skupina, existující přes 30 let, pracuje s jazykem, a to je radost poslouchat. Někdy ale bylo těžké soustředit se na text i na hudbu zároveň. CK VOCAL se dotkl něčeho podstatného v nás, a činil tak radostně, ne s výčitkami... Bylo to nevšední setkání se slovem a s hudbou. Předali nám radostné velikonoční poselství, které korunovali poslední písní na text Thomase Moora:

Dopřej mi chuť k jídlu, Pane, a také něco, co bych jed,
dej mi zdravé tělo, Pane, a nauč mne s ním zacházet,
dej mi zdravý rozum, Pane, ať vidím dobro kolem nás,
ať se hříchem nevydším, a napravit jej umím včas.
Dej mi mladou duši, Pane, ať nenaříká, nereptá,
dej, ať neberu moc vážně své pošetilé malé „já“.
Dej mi prosím humor, Pane, a milost, abych chápal vtip,
ať mám radost ze života a umím druhé potěšit. */M*

Foto: Jan Zeman

K čemu potřebujeme druhé lidi?

- aby nás někdo poslouchal
- na pomoc při smutku
- na společnou komunikaci
- na sdílení zážitků, pocitů, společných zájmů, názorů
- kdybych neměl kámoše, působilo by to špatně na mou psychiku
- aby se s náma smáli
- druhé lidi potřebujeme, aby jsme nebyli sami
- na podporu
- abychom spolu mohli mluvit (láska)
- společně si třeba zanádat
- na neosamělost
- abych se měl komu světit
- aby jsme si s nima mohli něco hrát
- a na povídání, svěřování se, učení

studenti letohradského gymnázia

Píseň krátkého dne

Ejaja éja

Poznala sem malinkou píseň
jak bližního vzala ji k sobě

Ejaja éja

Mám stydět se za svý dítě
za svý vlastní dítě
co sem vodchovala na zádech?
mám stydět se za svýho syna
jen proto že musí se skrejšvat?

Éjaja éja

Říkaj jen pravdu jen pravdu

Ejaja éja

Jen pravdu

Ejaja éja

Ó ano hrozně se stydím
ale jen za matku svýho syna
že jako to blankytný nebo
nebyla tichá a rozvázná

Ejaja éja

Ted' lidi na něho plivaj
a zloba ho vychovává

Ejaja éja

Ó ano hrozně se stydím
dítě co sem porodila
nebuďte mně útěchou v stáří

Ejaja éja

Já ubohá jak závidím všem
co za nima stojí houf známých
příbuzní na ně mávaj z ledu
když vjížděj na dalekou cestu

Ejaja éja

Ted' vzpomínám na jednu zimu
nedaleko vostrova Šilhavý voke
vod moře vlál lehounkej vánek
v rozmočklým sněhu se bořily saně
jak krotký zvíře sem šla mezi lidma
ale potom potom přišla ta zpráva
vo smrtelný ráně
vo rychlým útěku mýho syna
v divoký hory se proměnil svět
já vrávorám na strým srázu

Ejaja éja

eskymácká poezie

RODINA

5 NEJVĚTŠÍCH CHYB V KOMUNIKACI - PŘEDPOKLÁDÁNÍ

Předpokládání je zdrojem nedorozumění a někdy i konfliktů velmi často. Jde o zklamání z chování druhého, které nenaplnilo naše představy.

Oproti nevyžádaným radám a vysvětlování se předpokládání děje „tíže v naší hlavě“. Nejčastěji je pak doprovázeno myšlenkou nebo sdělením: „No, já jsem ale myslel(a)...“ nebo „Je snad přece jasné, že...“. Jak často býváme zklamáni, když chování dítěte nebo partnera neodpovídá našim představám!

Dotyčný, který nás „zklamal“, pak bývá často považován za hloupého či nekompetentního (kolik je ti let, že ještě nevíš, že si máš sundat čepici, když vejdeš do místnosti?), nebo si dokonce myslíme, že „nám to dělá schválně“.

Předpokládání je založeno na domněnce, že jisté věci jsou jasné a není třeba o nich komunikovat. To je ale mylná domněnka! Proč uštvaná maminka naříká: „No ale já jsem si myslela, že mi pomůžete aspoň s prádlem, když máme jet na chalupu,“ místo aby jednoduše a přímočaře požádala: „Prosím vás děti, seberte a poskládejte prádlo, ať stihneme jet na chalupu včas.“

Zatímco v asertivitě jde o to jít si za svým, ale nechat druhé okolo „žít podle svého“ (viz seriál Vedme děti k asertivitě v předchozím ročníku Děti a my), v „klasické“ komunikaci, na kterou je většina z nás zvyklá, jde totiž většinou o prosazení svého na úkor někoho druhého. A předpokládání je jen další mechanismus, jak v dítěti (partnerovi, kolegovi...) vyvolat špatné pocity, že se nechová, jak my si přejeme nebo představujeme. Výrok: „Ale to se přece nedělá!“ má v podtextu: „Jestli to nevíš, jsi hloupý.“

Dát předem pravidla

Lepší než „předpokládat“ a pak být opakovaně zklamáný, protože „do hlavy nám nikdo nevidí“, je dát dětem pravidla. Čtrnáctiletá Maruška si např. chce vzít do školy v přírodě mobil, přestože speciálně mobily není doporučeno s sebou brát. Pokud předpokládáme, že nakonec „dostane rozum“ a mobil nechá doma a v hlavě si případně dokonce spráda-me sankci, jak ji třeba zadržme kapesné, pokud jí ho tam někdo ukradne, tvrdím, že škodíme sobě i jí. Lze to ale například ošetřit takto: „Dobře, bereš si ho s sebou na vlastní riziko. Pokud tam o něj jakkoliv přijdeš, nový nedostaneš. Můžeš si ho pak koupit z vlastního kapesného.“ To je fér a dítě má navíc možnost samo se rozhodnout a zvážit důsledky.

Uvedu ještě několik praktických domácích pravidel, která mohou být inspirující:

Pravidlo 1.: Školní povinnosti mají přednost před domácími pracemi. To znamená, že když má Honzík moc úkolů a učení, je

zproštěn např. povinností utřít po večeři nádobí. (V takovém případě pak ale není fér vzdychat: „Ale já jsem myslela, že to nádobí přece jen utřeš.“)

Pravidlo 2.: Hraní není omluvou za neplnění domácích povinností, škola ano. Například, když Markétka kvůli hraní nevnese koš, je to špatně, když proto, že má moc úkolů, je to prominuto.

Pravidlo 3.: Při sporech rozhodne dospělý. Nebudete-li se například se svým „puberťákem“ moci dohodnout, máte jako dospělý právo veta a raději nepředpokládejte, že on sám nakonec „přece musí pochopit“, že pravdu máte vy. Věřte, že nemusí....

Všichni si jistě přejeme, aby z našich dětí byli jednou spokojení a zodpovědní dospělí. Stanovováním pravidel a hlídáním vlastních předpokladů jim to můžeme hodně usnadnit. Pravidla jsou nesmírně důležitá, ale fungují, jen když jsou stanovena předem. Rozhodně není dobré dát „pravidlo“, když už je vlastně trestem: „Taaak, protože sis zničil autíčko, nedostaneš kapesné.“ Ale je dobré mít pravidlo: „Pokud si vlastní nedbalostí zničíš hračku, novou nedostaneš.“ Je dobré doplňovat nová pravidla podle toho, jak děti rostou, i jak rostou naše nároky a jak se vyvíjí naše domácí soužití.

Foto: Stanislav Chlup

Jak zatočit s předpoklady

Nedávno jedna paní odcházela z mého dvou-denního kurzu s objevem: „Aha, tak jsem zjistila, že nejlepší je nic si o ničem nemyslet a na všechno se jako blbec zeptat!“ Ano i takhle může znít „návod“ jak zatočit s předpoklady. Rozhodně ale přemýšlejme o sobě, o svých cílech, i o tom jaký chceme mít vztah se svými dětmi, ale nepředpokládejme (čili nemysleme si), že se děti budou nějakým určitým způsobem chovat. V tom je musíme vést a neustále jim věci opakovat, žádat, stanovovat pravidla.

Iva Mizerová, Děti a my 4/06

Je první květen, obloha zatažená, plechová střecha klempířské dílny na dvoře se leskne po dešti. Ticho kolem nás je někdy našeptavačské, jako by v něm muší notou bzučelo cosi z dávných časů; ticho heboučké jako pavučina. Je mi dvanáct, ležím na zádech na posteli a dívám se k trámovému stropu; za jedním z trámů je zastrčen husarský palaš po pradědečkovi. A přitom vím, že vedle u sousedů umírá ve stírce na řezanku stařenka, která přišla na obec a každý den spávala v jiném chlévě. Navečer jsme tam s kamarádem s bušícím srdcem nahlédli, jen štěrbinou dveří. Ležela na znak, oči zavřené, víčka vypouklá, tváře propadlé, nos špičatý, ale prsa se jí ještě lehce zdvíhala. Vedle ní na okraji stírky stál hrnek s bílou kávou, která bývala tenkrát na vsi denně k večeři, a velký krajíc suchého chleba. Snažím se dnes vyvolat si ten obraz vcelku: stírka s umírající, dvě chlapecké tváře ve štěrbíně dveří, u žlabu pokojně přežvykují krávy, jalůvky. A třebaže osud té staré ženy mě dosud dojmá – měla prý čtyři děti a muže pijana, všichni však už byli buď mrtví nebo kdovíkdě v cizině, zůstala dočista sama, odkázána na soucit nesoucit vesnice – působí to všecko dojemem míru a pokoje. Ten hrnek kávy a krajíc žitného chleba donesla do chléva mladá služka, chystající se k muzice. Jistě zavolala, v hlavě už brnkání nástrojů: „Tetka, večeře!“ Tetka však už byla v agónii a nic pozemského jí nezajímalo...

Několik vesnic na západ od nás

bylo bez lesů, jen pole, louky, vrby podél potoka, zatímco my měli k lesu tak čtvrthodinku. Z jeho okraje jsme viděli naši ves jaksi jinou, zdála se nám se svými svítícími štíty a pivoňkovými zahrádkami bližší, kohoutí kokrhání ostřejší a psí štěkot břešknější. V jednom tom bílém domě s obloukem vrat byl můj domov. Musil jsem být čtvrthodinku od něho, s tmavým hlubokým lesem za zády, abych si uvědomil, čím pro mě je. A když jsem pak bos přeběhl louku se sedmerým kvítím – šla prý po ní jednou v noci bílá smrt pro ženu krejčího – a vrazil do

přední seknice, kde voněl čerstvě pečený chléb, klišovatý sýr na míse přikryté červeně nebo modře pruhovanou utěrkou, či dokonce nedělní koláče hustě posypané cukrem, byl jsem doma, doma! Někdy se stalo, že si maminka po polednách na chvilku zdřímla, a já narazil na zamčené dveře. Ten úděs, ten pocit samoty, ten studený dvůr, jakoby zavalený stínem bouřkového mraku. Bušil jsem do dveří, jako bych měl v patách lupiče, až konečně zaskřípěl v zámku klíč a na prahu se zjevila maminka. Zjevila, taková to byla radost!

Josef Heyduk

RADOST

Potkal jsem ji dnes odpoledne. Přišla tak znenadání, z ničeho nic, zjevila se v plné síle, jako se zjevuje třeba pravda, kdy sama chce. Byl to zážitek bezprostřední, který by v jiných situacích nestál možná za povšimnutí. A přece to byla radost, taková jaká je v celé své prostotě, dětsky upřímná a čistá, která dovede mnohostí svého přílivu zaplavit vlnami zapomnění všechen smutek. Proběhla celým tělem, zářila z očí, poznamenala tvář a z úst vyšla jediná věta: „Máma je doma!“ Tomu všemu totiž předcházela ona bezútěšnost domova, v němž chybí matka, čekající snad právě v nemocnici na operaci.

„Máma je doma!“ Radost se ozvala oním nečekaným návratem, doplňující jednotu vzájemného soužití a přišla tak neočekávaně, jak už to mívá ve zvyku, pokaždé s jinou tvář, podle okolností, za jakých vyrůstá.

Třebas byl tento okamžik, tento zážitek dávno pryč, radost se stále vracela a já jsem ji neodháněl, poněvadž jsem byl přesvědčen, že si zaslouží, abych se podíval zblízka na její mnohotvárnou podobu.

Kolikrát už se zjevila lidem, mně a nám všem a pomohla protřít oči zaprášené potem a prachem denní všednosti! A kolikrát jsme ji přivítali jako důležitého činitele v onom vnitřním dynamismu, který je podněcován stálým zápasem mezi ní a bolestí, mezi touhou a cestou k jejímu dosažení, mezi nedostatkem dobra a mezi všemi akcemi, směřujícími k vyplnění všech životních trhlin!

Ať tak či onak, sama nás bezpochyby naučila znát stupně její hodnoty a rozlišovat svoji pravdivost ode všeho falešného. Jestliže jsme ji dnes potkali tak znenadání, bylo by pochybné umístit'ovat její genesi na půdu jakési nahodilosti, jako to napovídá celá škála radostí, provázající život všech lidí na zemi. Jsou radosti, které se dobývají tak jako nepatrný gram radia. Tuny rudy je třeba zpracovat, než zasvítí onen tajemný paprsek

vzácného prvku. Myslím tu přítom na práci vědců, na práci systematickou, nezištnou a ukázněnou, plnou trpělivosti víry v konečné vítězství.

Jindy má radost možná podobu blesku, při jehož hromové ozvěně to až v zádech zamrazí. To je snad radost lékařů k životu vracejících těla napolo mrtvá.

Jsou radosti, které se objeví jako slunce, když se prodere přes oponu mraků. Vzpomínám tu na všechnu práci dělníků, rolníků i uklízeček, která je tolikrát tísnivě přítlačila k zemi, ale zase osvěží novými úspěchy a pocitem z dobře vykonaného díla. Podruhé opět nabídnou se radost jako krajina pozorovaná v celé své kráse z vrcholků hor. To bývá tehdy, když umělci se podaří postavit se tváří v tvář novým krajinám na území lidského života.

A někdy zas podává se radost lidem jako zlatý dukát. To tak bývá, když přijde a dá se všem, kteří se za ni nestyděli a nebáli se bojovat, třebas byla začarovaná do podoby sebeodpudivější.

A v některých chvílích rozhoupe srdce, že až to zamrazí, jako když horolezec sahá právě po alpské protěži. To jsou ty radosti, které vyrůstaly na skále tvrdého odříkání, o nichž nemá ani tušení ten, kdo dal přednost radostem bahenních leknínů.

Jak pestrá škála radostí, ode všech pozlátek až k ryzímu zlatu, počínajíc těmi, které ostýchavě nesou jen její jméno, až k těm, které dávají okusit přímo její podstaty. Ale ještě nejsme na konci, je třeba pokračovat.

Někdy zavoní radost jako růže na zahradě. Tak se snad zjevuje milencům, kteří si naprosto uvěřili a překonali všechnu nejistotu a v její vůni jim sublimovaly všechny nepřijemnosti denního života.

A mnohým radostí srdce okřeje, jak žíznivému u čisté studánky. A v této podobě přichází snad k rodičům, ve studánkách dětských očí se shlížejších a pojících jejich vděčnou lásku za dar života.

Láska

Poslední dobou přichází občas na mši, postává vzadu u dveří. Vrháme na ni nevráživé pohledy, dokud nezmizne. Vždyť dobře víme, co je to za ženu....

Právem nosí přezdívku Svádívá lejdy.

„Tati,“ chlubím se, „dneska při mši strčila hlavu do dveří naše kněžka lásky. Ale neboj, zaplašil jsem ji. Ještě by nám zkazila svátek svaté Magdalény.“

„Co je láska, o tom ona nemá ponětí. Poslouchej, co o lásce píše Bible:

Láska je shovívavá, dobrosrdečná, láska nezávidí, láska se nevychloubá, nerozčiluje se, zapomíná na zlé a raduje se, když lidé žijí podle pravdy. Všechno omlouvá, všemu věří, nikdy nad nikým nezoufá, všechno vydrží. Láska nikdy nepřestává. –

Nyní si však musím odskočit.

„Kde jsme skončili?“

„Že nepřestává.“

„Svádívá lejdy mě nepřestává štvát. Co leze mezi nás, slušné lidi? Kolik hříchů ona spáchala – a teď by chtěla k nám? Co má za lubem? Jestli se opravdu změnila, tak to asi čeká, že nad ní budem jásat. Čeká marně! Takovým lidem už není pomoci.“

Z knížky Vlastimila Pilného „Svádívá lejdy, ředitel vesmíru a můj anděl strážný“

Některé radosti se pak bezpochyby představí v podobě podzimních plodů. To jsou radosti všech těch, jejichž práce je nepoznaná, takřka neviditelná a dává se poznat teprve dobrotou jejich ovoce.

A tak stále defilují radosti nové a nové. Jsou radosti vyrůstající z radosti druhých. Radosti ze synů marnotratných, domů se vracejících, radosti z číše vody z lásky podané, z kytky darované, z úsměvů přelévajících do duší vysušených trochu té naší radosti, radosti ze všech akcí, vyplňujících propast lidských nedostatků. Nade všemi však vystupuje ona trvalá radost z pravdy poznané a uchopené, prožité a přetavované do každého činu, myšlenky i slova. Stojí nade všemi svou věrností, kterou člověka všude provází a trvalostí proti všem ostatním, odumírajícím s květinami na zahradě. A je snad z těch mála věcí, jichž si lidé nemohou závidět, protože se skrývá až na dně srdce a lidé ve svém spěchu těžko postřehnou na očích jejich změnu.

Jak bohatá je radost svou rozmanitostí. Je lákavá pro všechny od prvních kroků až po hrob. Jak silná ve funkci proměňovatelky, očišťovatelky, inspirátorky a odměňovatelky. Ale přesto všechno jak málo známe její genesi a jak často ji přepadáme v pošetilé naivnosti, že možno ji utrhnout jak kopretinu na potkání.

Ve svém erbu má totiž napsáno, že se nedává nikomu bez výkupného a že je především ovocem ducha a všech jeho darů zdarma daných i přijatých.

Josef Veselý

Foto: Ing. Viktor Nikolov

HLEDÁNÍ NOVÉHO ŽIVOTNÍHO STYLU

Od konce šedesátých let v USA, v Evropě asi od r. 1975, zaznívá v nejrůznějších kruzích a z nejrůznějších motivů volání po „novém životním stylu“. Životní styl se zásadně problematizuje.

Odkud toto volání vychází? Co za ním stojí? Chceme zde uvést především některé církevní hlasy. Pak se budeme ptát po důvodech.

Hlas církvi

Už v roce 1958 pozvedl kardinál Frings hlas proti stoupající spotřebě v průmyslových zemích a vyzval křesťany k dobrovolnému omezení.

Nejostřeji promluvili holandské biskupové v postním pastýřském listu r. 1976.

„Poslušnost vůči Kristově zvěsti nás dnes vede k volání po změně životního stylu (...) Dnešní životní styl náš život ničí, nevýstoupí v rozumný blahobyt, ale v nemotivovanou spotřební vášeň. Spotřebujeme toho tolik, že už se z toho nemůžeme zodpovědně radovat (...) S tím (my biskupové) spojujeme výzvu všem, aby se obrátili spíše k rozvoji zdravého a čistšího duchovního života.“

Na 5. valném shromáždění ekumenické rady církvi v Nairobi v listopadu a prosinci 1975 to formulovala sekce IV takto:

„Místní obce by měly všude vážně přezkoumat svůj životní styl a sledovat otázku, jak vypadá jejich svědectví, jež dávají světu svým životním stylem a jakou výchovu tak dávají svým členům. Místní církev zaměřuje své svědectví k bohatým v blahobytných předměstích i k chudým ve vesničkách a slumech. Slouží své bohoslužby v nejpřepychovějších budovách světa i v nejhudších barácích. V každé situaci musí církev přezkoumávat svůj životní styl, aby zjistila, co tento její styl světu říká, aby si ujasnila, zda to, co vyjevuje svým životem, odpovídá biblické zvěsti, jež napravuje bohaté a chudým dává naději.

Společná konference církvi pro otázky rozvoje v Německu vydala k memorandum, kde v § 48 čteme:

„Lidé různých světových názorů se od jisté doby pokoušejí najít „nový životní styl“ a uskutečnit ho. Odfíci se dosud samozřejmých zvyků a odfiči se stupňování spotřeby patří přitom k základním představám. Odfíkáme-li si např. větší spotřebu masa nebo používání soukromých vozidel (...), odfíkáme se tím symbolicky i prakticky produktů strategicky důležitých pro výživu světa a zásobení surovinami.

Zde si musíme uvědomit otázku: Existuje vůbec něco takového jako společný životní styl? Existuje v bohatých zemích? Nežijí lidé v Evropě velice různě, pokud jde o spotřebu, tradici, společenské normy?

K zodpovězení této otázky je třeba mít před očima změny, jež nastaly v životním stylu většiny lidí v průmyslových zemích mezi roky 1950 a 1977. Nelze je vysvětlit jen

válkou a jejími následky, protože platí i pro země, jež byly válkou zasaženy málo, jako Švýcarsko, Španělsko nebo Kanada. Připomeňme jen přírůstek soukromých vozidel, možnosti dovolené, prázdninových cest do nejbližších zemí, a to i pro nejbližší kruhy, spotřebu masa, alkoholu, textilu.

Jistě je i v průmyslových zemích mnoho chudých, sociálně opomíjených a nezajištěných lidí. Přesto zjišťujeme trend k jednotnému životnímu stylu v nejbližších vrstvách. Vzrůstá plynutí, nároky a mobilita. Jsou tu nevyhnutelné společenské normy, jež se imitují, což vede k závisti, frustraci a deliktům proti majetku. Starý životní styl, který dospělí současníci ještě dobře znají, byl formován opatrností, šetrností, tradicemi a fyzickými hranicemi. Ustoupil stylu dnešnímu a ten zavedl zvyklosti, jež jsou pro starší lidi nepochopitelné. Dnes však vystupuje tážání po novém životním stylu, který se od současného bude zase lišit.

Důvody pro hledání nového životního stylu

Holandské biskupové píší: „Náš dnešní životní styl nás ničí“. Je to prostě přehánění, nebo odvaha k prosté pravdě?

Konrad Lorenz (laureát Nobelovy ceny) ukázal ve své knize Osm smrtelných hříchů civilizovaného lidstva pozadí, jež mohlo vést k holandskému prohlášení. Píše:

„Pro zarážející většinu dnešních lidí je hodnotou jen to, co je úspěšné v nemilosrdné konkurenci a hodí se k tomu, abychom předstihli své bližní. Každý prostředek sloužící tomuto cíli se podvodně jeví jako samostatná hodnota. Ničivým omylem utilitarismu je záměna prostředku a cíle (...) Je třeba se ptát, co působí dnešnímu člověku větší škody na duši: zaslepující chtivost peněz nebo skličující spěch (...)

Především radost je dnes nedosažitelná díky choullostivému uhýbání nepohodlí (...) Stále rostoucí neschopnost snášet nepohodlí mění přirozené výšky a hloubky lidského života v uměle zplanýrovanou rovinu, z velkolepých vrcholů a hloubek vln vytváří sotva postřehnutelné čeření, ze světla a stínu jednotvárnou šed.

Konrad Lorenz mluví o zhoubné „neofilii“, rozkoši z nového, kdy se spotřební předměty vyhazují stejně jako milenka, přítel nebo vlast. Mluví o tom, jak „stále více mizí schopnost zažít rozkoš“, a o „návyku stále silnějších vzrušujících situací“.

Zoolog Joachim Illies spojuje „vnější prostředí a vnitřní svět“. Píše:

„Krise životního prostředí úzce souvisí s krizí našeho vnitřního života, je to jen zrcadlo našeho změněného vnitřního světa (...) Lhostejnost, pýcha a neúcta ke stvoření jsou tři důvody, z nichž vychází krize životního prostředí (...) Se svým tělem a jeho funk-

ceci zacházíme se stejnou neúctou, pýchou a lhostejností jako s okolním světem.

Shrnuje: „Sama technika nemůže přivodit obrát, to může jen změněný duch (...) je naprosto jasné, že tady může pomoci jen změna vědomí, obrát, obnova vědomí.“

Je ještě třeba poukázat na bestseller Christy Mevesové Manipulovaná bezuzdnost. Klíčový poznatek je zde tento: Většina lidí v bohatých zemích má prakticky všeho příliš: vzruchů, podnětů, informací, kontaktů, zážitků, „kulturní nabídky“, technických pomocníků, jídla a pití.

Tam, kde se příliš mnoho nabízí, klesá užitek, zisk, požitek. Sytost člověka duší, utiskuje. Lidský člověk získává jen do té míry, pokud jsou hodnoty a zboží k dosažení v omezené míře: jeden přítel je cennější než tisíc nezávazných známých.

V memorandu německých církvi stojí: „Je-li cílem nového řádu umožnit všem lidem spravedlivý podíl na životně nutných dobrech této země – a to znamená nejprve pomoci milionům lidí k uspokojení nejelementárnějších potřeb – pak si musíme nicméně položit otázku, zda se nemusí změnit celé každodenní pracovní, spotřební a mimopracovní chování jednotlivce. Teze „čím bohatší jsme

my, průmyslové národy, tím větší pomoc můžeme poskytovat rozvojovým zemím“, kterou zastávali křesťané, se tváří v tvář rostoucí a neospravedlnitelné nerovnosti mezi bohatými a chudými stává stále problematičtější (...) Nejde o nic menšího než o navučení postojů a návyků, které jednou musejí převládnout, má-li mít lidstvo budoucnost.“

Nachází požadavek „nového životního stylu“ podklad v dřívějších církevních prohlášeních? Usnesení Společné synody biskupství v NSR o „Rozvoji a míru“ uvádí mezi pomocnými opatřeními průmyslových zemí rozvojovým zemím „odbourání vlastního hospodářského plynutí a šetrnost v zacházení se surovinami a zbožím, jehož je málo.“ Dále stojí: Církev bude křesťany v NSR na tyto souvislosti (mezi hospodářstvím, zbrojením a rozvojem) upozorňovat a povzbuzovat je, aby se zasazovali o takové změny naší hospodářské a sociální struktury, jež jsou nutné pro vytvoření spravedlivých hospodářských vztahů s rozvojovými zeměmi.

Encyklika Populorum progressio Pavla VI. říká: “Znovu opakujeme: přebytek v bohatých zemích má sloužit chudým. Pravidlo, které platí nejprve pro bezprostřední okolí, je třeba dnes uplatnit pro celek nuzných. Bohatí z toho budou mít první výhodu (...) Zabarikádují-li se dnešní blahobytné kultury ve svém egoismu, urážejí své nejvyšší hodnoty; chtivosti více mít obětují vůli více být“.

*Teologické texty 1/2007
článek převzatý v TT 2(1980)*

SEDM SLOV

Džibránova přítelkyně a autorka jeho životopisu Barbara Youngová vzpomínala na jeden večer, kdy ona i Džibrán odpočívali po pracovním vypjatém období a básník se jí bez jakéhokoli úvodu zeptal: „Představ si, že by ses musela vzdát všech slov, které znáš, kromě sedmi. Kterých sedm by sis ponechala?“

Než prozradím, která slova si vybrali výše jmenovaní, ráda bych se s vámi podělila o ta, která volili naši osmáči.

Jejich nejčastěji uváděná slova byla: láska, děkuji, přátelství, domov, prosím, zvíře, jídlo, pozdrav...

A nyní něco ze zdůvodnění:

Láska – Díky ní se cítím sebejistý a můžu důvěřovat.

Miluji tě – Potřebuju to říkat a slyšet.

Přátelství – Potřebujeme někoho, kdo nám poradí, pomůže, o koho se můžeme opřít.

- Nedokážu si představit, že bych tady byla sama.

Řízek – Je mé nejoblíbenější jídlo, proto je pro mě důležitý.

Okno – Je potřeba koukat se kolem sebe a respektovat ostatní.

- Umožňuje výhled z uzavřeného prostoru.

Vosel – Je potřeba upozorňovat na chyby.

A nadávka se neztratí.

Krása – Každý člověk je krásný, i když to každý nevidí.

Kluci – Nechala bych si tohle slovo proto, abychom měly s kamarádkami o čem mluvit. A bez kluků by byla nuda.

Hudba – Dokážu se uvolnit a přemýšlet nad tím, co jsem udělal špatně.

Smutek – Díky němu, každý pozná, že mi ublížil.

Nenávist – Pomáhá mi, když chci na někoho zapomenout.

Postel – Místo, kde můžu být sám, ale i s někým. Kde si můžu od všeho odpočinout.

Barbara řekla: Bůh, život, láska, krása, Země, další dvě jí však nenapadla. Proto se obrátila na Džibrána: „Řekni mi, která by byla tvá slova?“ – „Zapomněla jsi na nejdůležitější ze všech slov,“ odvětil. „Bez nich jsou ostatní bezvýznamná. Ta dvě nejdůležitější slova, která je nutno zachovat, jsou ty a já – bez těchto dvou by nebylo třeba žádných jiných. Musíme být a musíme přijímat.“ Pak pomalu pokračoval: „Toto je mých sedm slov: ty, já, přijímat, Bůh, láska, krása, Země.“

vybrala Lenka Venclová

CO JE PRO MĚ VÍRA?

Jak se projevuje to, že se mám rád?

Nad těmito dvěma otázkami se zamýšleli v hodině náboženství starší žáci /2. stupeň ZŠ a gymnázia/.

- Věřím, protože mi to pomáhá. Bez víry by život neměl smysl a končil smrtí.
- Má to psychologický smysl, dodává mi to naději a odvahu žít.
- Biblické příběhy nám pomáhají v životě.
- Jsou určitá svědectví a fakta, která víru podporují.
- Mám komu děkovat. A koho prosit, když si nestačím.
- Uklidňuje mě, když vím, že nikdy nejsem sám.
- Když mě všichni naštvou, mám možnost mluvit s někým, kdo jen nemluví, ale taky mě poslouchá.
- Věřím mi kamarádi a oni i já jsme úkaz boží. Bůh mi pomáhá, když to nejím čekám.
- Věřím ve společenství rovnosti, spravedlnosti a přátelství mezi všemi.

Mít se rád pro mě znamená:

- něco si dopřát
- věřit si
- hygienu - pečovat o sebe
- vyhýbat se bolesti
- přiznávat si pravdu
- šetřit se-nedělat věci zbytečně
- psychicky se nedeptat - neřešit nepříjemné věci pořád dokola
- myslet na hezké věci

A perla Ondry Skalického na konec: „Když se mi daří, tak se k sobě hnedka hlásím“.

M. Moravcová, L. Venclová

K přípravě na bohoslužby o nedělích a svátcích

sobota 5.5. 19 h. Mistrovice
neděle 6.5. 5. velikonoční
7.15 h. Letohrad Sk 14,21b-27
8.45 h. Lukavice - pouť Ž 145
10.15 h. Orlice Zj 21,1-5a
J 13,31-35

sobota 12.5. 9 h. Lukavice
neděle 13.5. 6. velikonoční
7.15 h. Letohrad Sk 15,1-2.22-29
8.45 h. Mistrovice Ž 67
10.15 h. Orlice Zj 21,10-14.22-23
J 14,23-29

středa 16.5. Svátek sv. Jana Nepomuckého
18.00 h. Kopeček

čtvrtek 17.5. **Slavnost Nanebevstoupení Páně**

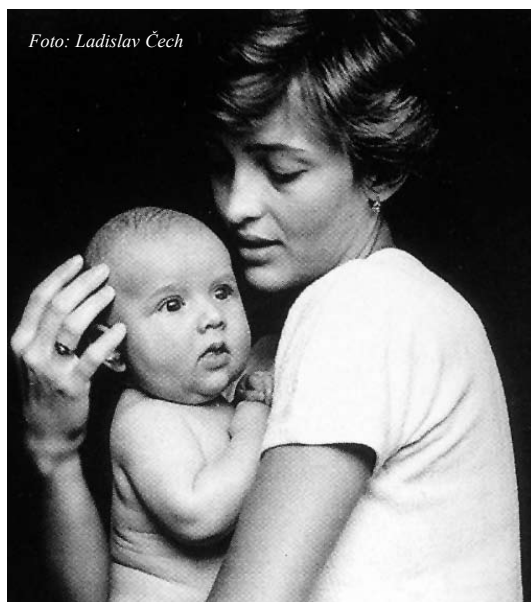
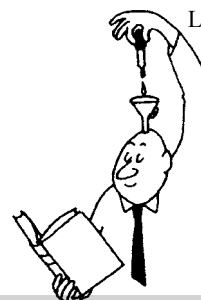
7.30 h. Letohrad
19.00 h. Orlice

sobota 19.5. 19 h. Mistrovice
neděle 20.5. 6. velikonoční na Kopečku pouť se sv. Janem Nepomuckým
7.15 h. Letohrad Sk 7,55-60
9.00 h. Kopeček Ž 97
10.15 h. Kopeček Zj 22,12-20
J 17,20-26

sobota 26.5. 19 h. Lukavice
neděle 27.5. SESLÁNÍ DUCHA SV.
7.15 h. Letohrad Sk 2,1-11
8.45 h. Mistrovice Ž 104
10.15 h. Orlice Ř 8.8-17
J 14-26

sobota 2.6. 19 h. Mistrovice
neděle 3.6. NEJSVĚTĚJŠÍ TROJICE sbírka na potřeby diecéze
7.15 h. Letohrad Př 8,22-31
8.45 h. Lukavice Ž 8
10.15 h. Orlice Řím 5,1-5
J 16,12-15
11.45 h. Červená – poutní slavnost

sobota 10.6. 19 h. Lukavice
neděle 10.6. 10. v mezidobí
7.15 h. Letohrad 1 K 17,17-24
8.45 h. Mistrovice Ž 3
10.15 h. Orlice Gal 1,11-19
Lk 7,11-17

Okénko do farnosti - Vydavatel Farnost sv. Václava v Letohradě

Adresa redakce: Václavské náměstí 57, 561 51 Letohrad • Redakce: Iva Marková, Miloslava Šejvlová, Václav Vacek, jazyková úprava Jana Kalousková, e-mail: ivamarkova@tiscali.cz • digitální podobu naleznete na www.letohrad.farnost.cz
Rejstříkové č. MK ČR E 12797 • Sazba: JPG, Tisk: Grantis s.r.o. tel. 465 525 741